

Arnout Jaspers: Een slavernijmuseum als herstelbetaling? Dan is het hek van de dam

Posted on 26 april 2025 by Arnout Jaspers

De kogel is door de kerk: John Leerdam wordt directeur van het nog te bouwen Nationaal Slavernij Museum in Amsterdam. Heel verrassend is dat niet: hij was de afgelopen anderhalf jaar al een van de kwartiermakers voor dit museum.

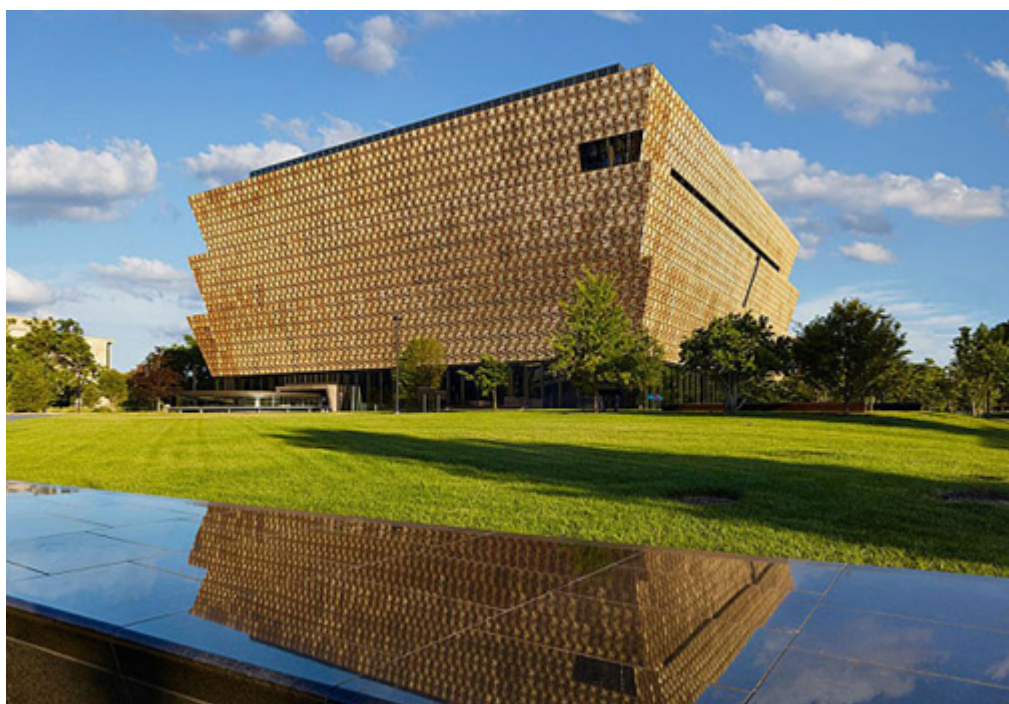
Het is heel fijn dat Leerdam nu voor de rest van zijn werkende leven onder dak is, want zijn carrière kende enkele gênante oneffenheden. Zo moest hij als Kamerlid voor de PvdA opstappen toen hij in 2012, tijdens een live radio-interview, serieus in ging op de kwestie van een door de verslaggever verzonnen 'straatterrorist Jael Jablabla'. Hij zat bovenop deze zaak, verklaarde Leerdam, hij had er ook met zijn vicefractievoorzitter Jeroen Dijsselbloem over gesproken, en hij had geheime informatie over Jablabla die hij niet in de media kon bespreken.

We kennen allemaal van die mensen, hoewel dit een extreem geval is: die verbeelden zich dat ze alles weten wat ze moeten weten, en als ze dan een vraag

krijgen waar ze geen antwoord op paraat hebben, verzinnen ze maar wat. Dit is vaak niet eens liegen; ze geloven zelf onmiddellijk wat ze uit hun duim zuigen. Leerdam is blijkbaar net zo'n fantast en fabuleerder als Donald Trump, maar dat wordt vanwege zijn huidskleur door heel bestuurlijk Nederland met de mantel der inclusieve liefde bedekt.

Amerikaans voorbeeld

Het kabinet-Rutte IV stelde, toen dat in 2022 officiële excuses maakte voor de slavernij, 200 miljoen euro beschikbaar voor dat museum. Het National Museum of African American History and Culture in Washington D.C moet als voorbeeld dienen. Geen ophef in de media, geen lastige debatten in de Tweede Kamer; als je zonder slag of stoot 200 miljoen euro belastinggeld weg kunt geven om te deugen, is regeren pas echt leuk.

Het National Museum of African American History and Culture in Washington D.C. is het voorbeeld voor het Nederlandse Nationaal Slavernij museum dat op de kop van het Java-eiland in Amsterdam moet komen. Foto: Wikipedia.

Zo'n museum kan op zich weinig kwaad. Veel belangrijker is, dat die 200 miljoen euro geframed kan worden als een eerste herstelbetaling, iets waar 'de nazaten van de tot slaaf gemaakten' recht op hebben. En te vrezen valt, dat er dan nog veel

meer dan alleen een slavernijmuseum gaat overwaaien uit de VS.

Het zou zeer naïef zijn, om te denken dat wij blanke Nederlanders met het maken van excuses en zo'n fooi voor een Slavernijmuseum voldoende boete gedaan hebben voor onze erfzonden. In Suriname bestaat al sinds 2013 een regeringscommissie die claims voor herstelbetalingen meer gewicht moet geven, de Nationale Reparatie Commissie Suriname (NRCS). De grote man van de NRCS, Armand Zunder, claimt dat Surinamers en hun afstammelingen in Nederland [379 miljard euro tegoed hebben van Nederland](#). Dat is ongeveer 40.000 euro per belastingbetalende Nederlander, en elke volwassen Surinaamse 'nazaat' zou dan zo'n 700.000 euro opstrijken.

Over deze Surinaamse claim van 379 miljard euro kun je lacherig doen, maar het lachen vergaat je als je kijkt naar Californië, waar de deelstaatregering onder gouverneur Gavin Newsom het principe van herstelbetalingen voor de slavernij volledig omarmd heeft, en daar ook al 12 miljard dollar in de begroting voor uittrekt. Dat is slechts een aanzetje.

Basis voor dit beleid is het rapport van de Reparation Task Force dat in juni 2023 uitkwam. In dat rapport wordt gesteld dat 'Amerika's welvaart is gebouwd op de gedwongen arbeid van verhandelde Afrikaanse volken', zonder enige kwantificering, dus ze zullen wel bedoelen: volledig of voor het grootste deel. In werkelijkheid heeft de slavernij nooit meer dan 12 procent van de Amerikaanse economie omvat. Niettemin wordt elke sociaal-economische achterstand van Afrikaans-Amerikanen ten opzichte van blanken door de Task Force volledig toegerekend aan de slavernij, en het in dollars uitgedrukte verschil dient volledig als herstelbetaling aan Afrikaans-Amerikanen te worden uitgekeerd. Zo rekent het rapport bijvoorbeeld uit hoeveel vaker en langer dan een gemiddelde blanke de gemiddelde Afrikaans-Amerikaan in Californië in de gevangenis zit, en dat resulteert in een schadevergoeding aan elke Afrikaans-Amerikaan (dus ook aan degenen die nooit gevangen gezeten hebben) van 115.000 dollar per persoon, in totaal 228 miljard dollar.

Vershil in levensverwachting

Maar dat is eigenlijk nog maar kleingeld, vergeleken met de compensatie voor het verschil in levensverwachting tussen blanken en Afrikaans-Amerikanen. Die laatsten leven gemiddeld namelijk een paar jaar korter dan blanken, en ook dat komt

volgens de Task Force volledig op het conto van slavernij en racisme. Op basis van een nominale vergoeding van 10 miljoen dollar per leven, komen ze daarvoor uit op 967 duizend dollar herstelbetaling per Afrikaans-Amerikaan.

Tellen we alles op, dan komen we uit op 1,2 miljoen dollar per persoon, en in totaal 2,4 biljoen dollar (2400 miljard dollar, 1 dollar is momenteel ongeveer 1 euro).

Hoewel het aantal Afrikaans-Amerikanen in Californië niet eens veel groter is dan het aantal nazaten van Surinamers (2 miljoen tegen 1 miljoen), komen de woke rekenaars in de VS dus nog veel hoger uit dan Armand Zunder van de NRCS met zijn 379 miljard euro.

Om als zwart individu voor zo'n cash uitkering in aanmerking te komen, moet je van de Task Force wel aan een voorwaarde voldoen: je moet aantonen dat je de afstammeling ('*lineal descendant*') bent van een Afrikaans-Amerikaanse slaaf, of van een vrije Afrikaans-Amerikaan die al voor 1900 in de Verenigde Staten leefde. Dit betekent bijvoorbeeld, dat de miljoenen zwarte Puertoricanen die de afgelopen eeuw naar de VS emigreerden, geen recht hebben op herstelbetalingen.

Die afstammingseis wordt verder niet gespecificeerd, zodat blijkbaar één aantoonbare slaaf als voorouder al genoeg is. Maar een voorouder die nog als slaaf geboren is, is zelfs in het meest extreme geval (een nu hoogbejaarde persoon die afstamt van een opeenvolging van generaties die heel laat kinderen kregen) een overgrootouder, waarvan je er acht hebt. Meer reëel is, dat het betovergrootouders of betbetovergrootouders betreft, waarvan je er zestien, respectievelijk 32 hebt.

Hoe stelt die Task Force zich voor dat het 'doorwerken' van slavernij-schade in zijn werk gaat? Eén slaaf als voorouder werkt volledig door in alle nakomelingen, ook als die drie of vier generaties lang alleen maar kinderen kregen met vrije zwarten, of ook met hispanics, Aziaten of blanken? Iemand waarvan slechts 1 van de 32 betbetovergrootouders slaaf was, is nu nog net zo belast en benadeeld door de slavernij als iemand met 32 als slaaf geboren betovergrootouders?

Gouden tijden

Als het voor de schade door slavernij niet uitmaakt hoeveel verre voorouders slaaf waren, waarom moet je dan wel minstens 1 slaaf als voorouder hebben? En hoeveel Afrikaans-Amerikaanse voorouders moet je eigenlijk hebben om nog als Afrikaans-

Amerikaan te tellen? Als iemand slechts één Afrikaans-Amerikaanse betbetovergrootouder heeft die slaaf was, en 31 blanke betbetovergrootouders, dan ziet niemand aan je dat je geen volbloed blanke bent, maar blijkbaar kun je dan dankzij die ene zwarte slaaf in je voorgeslacht aanspraak maken op herstelbetalingen. Dat worden gouden tijden voor onderzoeksbureaus die het voorgeslacht van mensen uitpluizen, en wat zou daar nou mis mee kunnen gaan, als van een individuele uitslag 1,2 miljoen dollar aan herstelbetalingen afhangt?

Zelfs gouverneur Newsom heeft, hoewel hij uitermate woke is, nog niet hardop durven zeggen dat hij voorstander is van het uitdelen van zulke cash bedragen aan Afrikaans-Amerikanen. Maar de eisen liggen er, in een officieel goedgekeurd rapport dat is opgesteld om uitvoering te geven aan een Californische wet, Assembly Bill 3121, die is aangenomen in 2020.

Gezien de ervaringen met vele andere trends in de VS, is er weinig hoop dat dit offensief niet overwaait naar Nederland. Ondanks de verschillen met de slavernij en het racisme in de VS, kun je voor Nederland, Suriname en de Antillen op dezelfde feitenvrije manier elke sociaal-economische achterstand aan de slavernij wijten, en het volledige in euro's uitgedrukte verschil als herstelbetaling opeisen, exclusief voor genetische nazaten.

Stel je even voor: bij het volgende WK-toernooi zou de helft van het Nederlands elftal kunnen bestaan uit 'nazaten'. Deze multimiljonairs met de status van superster zijn dus slachtoffers van de 'doorwerking' van de slavernij tot in de huidige tijd en hebben recht op herstelbetalingen.

Wie nog in staat is om het gezond verstand te gebruiken, ziet in dat die hele 'doorwerking bij de nazaten' mythologie is, een inconsistent, feitenvrij praatje in het eigen straatje van belangengroeperingen die geld ruiken, gigantisch veel geld.

Woke hel

Het enige valide principe bij het bestrijden van discriminatie en compensatie voor geleden schade is, dat je per individu kijkt welke schade die persoon tijdens zijn of haar leven aantoonbaar geleden heeft. Dat kan discriminatie zijn bij een sollicitatie door bedrijf X, of ongelijke behandeling bij aanvragen van kinderopvangtoeslagen in 2015 en 2016, maar dat staat geheel los van welk percentage van iemands genen te herleiden is tot een betovergrootvader op een plantage in Suriname in 1850.

Zodra je dat principe loslaat, kom je terecht in een woke hel van historische claims met bijbehorende leedboekhouding die duizenden jaren terug kan gaan, zoals we nu zien bij het uitzichtloze conflict tussen Israël en zijn Arabische burenen.

Wetenschapsjournalist [Arnout Jaspers](#) is auteur van de bestsellers **De Stikstoffuik** (2023) en **De Klimaatoptimist** (2024), over energietransitie in Nederland. De boeken zijn [HIER](#) en [HIER](#) te bestellen. Informatie voor media en boekhandel: info@blauwburgwal.nl.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!